● *A szegedi felsőoktatás 75 éve*

Ünnepi programok

● **Munkatársunktól**

„...Amikor az egyetem képes volt felülemelkedni a kicsinyességeken, ellent tudott állni a pillanatnyi előnyöket nyújtó csábításoknak és csak azt tartotta szem előtt, hogy a tudományok szabad művelőinek és tanulóinak autonóm közösségeként az európai egyetemek humanista hagyományait kell követnie, és tevékenységének alapelve nem lehet más, mint az oktatás, képzés, kutatás egysége és szabadsága, akkor mindig élvezte a társadalom és a nemzetközi egyetemi szféra elismerését és támogatását... Csak erre a szemléletre építve remélhetünk távlatot."

Az idézettek *dr. Mészáros Rezső* rektor szavai az egyetemi évforduló alkalmából frissen megjelent almanach éléről. A József Attila Tudományegyetem valamennyi polgára ebben a szellemben Szeged valamennyi polgárát invitálja: vegyenek részt a felsőoktatás jubileuma – a kolozsvári egyetem Szegedre telepítésének 75. évfordulója – alkalmából rendezendő ünnepi eseményeken.

A program a Dóm téren pénteken délelőtt 10 órakor kezdődik: a hallgatói önkormányzatok vezetői köszöntik a diákokat és megnyitják a jubileumi rendezvényt. A téren népművészeti kirakodóvásár várja a közönséget, zenekarok és táncegyüttesek lépnek fel, köztük a Bálint Sándor–Borica Táncegyüttes (délután 2 órakor), a Molnár Dixieland (délután 4-kor) és a Volvox (este 7-kor). A közeli JATE Klubban kiállítások nyílnak, filmvetítéseket tartanak. Az auditórium maximumban délután 2 órakor kezdődik a JATE Baráti Kör alakuló ülése. A Dugonics térről 17.30-kor indul az ünnepre talárba öltözött professzori kar a Dóm térre, ahol a dékánok koszorút helyeznek el Szent-Györgyi Albert, József Attila szobránál és Klebelsberg Kunó szarkofágjánál. A téren 18 órakor a szegedi felsőoktatási intézmények hallgatói köszöntik az Alma Matert.

Az egyetem jubileuma alkalmából szombaton reggel 8.30 órakor ünnepi szentmisét celebrál *Gyulay Endre* megyés püspök a fogadalmi templomban. Ezután, 11 órakor kezdődik az Egyetemi Tanács ünnepi ülése a Szegedi Nemzeti Színházban, amelyre meghívták a város vezetőit, valamennyi szegedi felsőoktatási intézmény és tudományos kutatóhely vezetőjét, a JATE hazai társegyetemeinek és külföldi testvéregyetemeinek képviselőit. Az alkalomra várják *Göncz Árpád* köztársasági elnököt és Magyar Bálint kultuszminisztert. Az ünnepi ülésen *dr. Mészáros Rezső,* a JATE rektora tekinti át a szegedi felsőoktatás 75 évét, majd díszdoktorokat avatnak. A JATE új honoris causa doktora lesz *Jean Perrot* nyelvészprofesszor (Sorbonne, Párizs) és *Ladik János* természettudós, az Erlangen-Nürnbergi Friedrich-Alexander Egyetem Elméleti Kémiai Tanszékének tanszékvezető professzora, akik délután 3 órakor az aulában tartják meg tudományos előadásaikat.

A program a hallgatók produkcióival, az egyetemi színpadok bemutatóival folytatódik az aulában 17 órakor, este 7-kor pedig Herfli Davidson koncert lesz a klubban, ahol a koncert után kezdetét veszi a jubileumi buli.

● *Megjelent az egyetemi almanach*

Nyolcszáz oktató, fényképpel

Az első, és mostanáig az utolsó egyetemi almanachot huszonöt évvel ezelőtt készítették a Szegedi Egyetem ötvenedik évfordulójára. Akkor még a két intézmény – az orvos- és a tudományegyetem – közös kiadványban szerepeltette neves oktatóit, vezetőit. Most, a szegedi felsőoktatás hetvenötödik évfordulójára ismét kiadták a Szegedi Egyetemi Almanachot, pontosabban annak első kötetét, mely a József Attila Tudományegyetem kiemelkedő személyiségeit mutatja be 1921-től 1995-ig.

Az 560 oldalas kiadvány az intézmény 800 minősített oktatóját mutatja be – a kezdetektől napjainkig – fényképpel, szakmai életrajzzal, a tíz legfontosabb publikációval és az oktatókról megjelent munkákkal. Az almanach bemutatja az egytem rektorait, raktorhelyetteseit és a központi hivatalok vezetőit. A kiadvány támaszkodik a huszonöt évvel ezelőtt kiadott almanachra, de újdonság, hogy közli az intézmény díszdoktorainak névsorát; 1952-ig az orvosegyetemmel közösen.

Az előkészítő munka három évvel ezelőtt kezdődött, az oktatók megkereséséhez pedig másfél évvel ezelőtt fogtak hozzá a szerkesztők. Az anyaggyűjtést 1995 végén lezárták, de a személyi változásokat még ez év augusztusig átvezették. Az almanach kiadója *Mészáros Rezső,* a JATE rektora. A kiadvány előkészítésére szerkesztőbizottságot hozott létre az egyetem, melynek elnöke *Ketskeméty István* professor emeritus, tagjai pedig *Szentirmai László* igazgatóhelyettes, *Csákány Béla* egyetemi tanár, *Maróti Egon* professor emeritus és *Balogh Elemér* egyetemi docens voltak. A kötetet Szentirmai László, *Iványi Szabó Éva* és *Ráczné Mojzes Katalin* szerkesztette, *Rácz Béla* rektorhelyettes lektorálta. Az almanachot az Officina nyomja, az 1,7 millió forintos nyomdaköltséghez szponzorként a Minerva, a Petrolszervíz Kft. és a szegedi önkormányzat járult hozzá. Az almanach az évfordulós ünnepségsorozatra jelent meg 1200 példányban.

K. G.

● *Önkormányzati hitel beázós tetőkhöz?*

Túl drága a panelcserép

Kezdjük néhány rossz hírrel. Például azzal, hogy Szegeden rengetegen várnak hiába szociális lakásra, a fiatalok egy részének, a dolgok mai állása szerint, esélye sincs arra, hogy saját otthonba költözzön, az önkormányzati lakások tömeges eladása után sem lendült föl az ingatlanpiac, elviselhetetlenül magasak az albérleti árak, mint ahogy a paneltársasházak fenntartási költségei is.

Sok-sok panelre kellene cserép. ***(Fotó: Gyenes Kálmán)***

Ilyen bevezetővel szolgált Juhász Antal, a szegedi önkormányzat városfejlesztési és tulajdonosi bizottságának elnöke tegnap, a Forrás Szállóban, azon a fórumom, amelyet az Építészet '96 szakkiállítás kísérő rendezvényeként hirdettek meg. S hogy a jelenlévők méginkább ráhangolódhassanak a realitásokra, elmondta azt is: az első hevületben oly szépnek tűnő panelcserepesítés programja jórészt romokban hever. Talán még sokan emlékeznek arra, hogy megfogalmazódtak oly tervek, melyek szerint elsőként is Tarján lakótelepen a tíz-, öt- és négyszintes házak lapostetejét magastetővel váltják föl. Így teremtve új lakásokat, s persze legyőzve végre a beázásokat is. Nos, az építészeti szabványok előírásai miatt a tízesek esetében ez a megoldás oly plusz költségeket jelentene, amelyek máris irreálissá teszik a megvalósítást. Az ötösöknél is bonyolultabb engedélyezési eljárásokat követel meg (bár ez még megoldható), s csupán a négyszintesek esetében (például Tarján I-es ütem) várható tényleges és megfizethető eredmény.

Ám mielőtt még mindenki teljesen elszomorodhatott volna, Juhász úr szolgált egészen biztató tervekkel is. Először is azt hangsúlyozván, hogy Szegednek mostanság is van úgy 800 millió forintja a lakásalapban, amelynek ugyan negyven százalékát alighanem fölemésztik a felújítási és lakbérpótlási költségek, de a maradék 60 százalékból elindulhatnak a szociális bérlakás építések. Talán már jövő év elején láthatóvá válik a megvalósítás első lépcsője is (Boldogasszony sugárút 24. szám), s a tervek szerint, a Nagykörúton belül található foghíjtelkek beépítésével folytatódhat ez a program.

A városfejlesztési bizottság gondolkodik azon is, hogyan enyhíthetnének Szeged krónikus telekgondjain. Az újszegedi főgyűjtő megépítése után terjeszkedhet a Marostői városrész, míg az egykori volános salakmotorpálya helyén (Napos út) akár új városnegyed is kiépülhet, ha eredményesen zárulnak az érdekeltek tárgyalásai. Szintén lakótelkek kialakítására tartják alkalmasnak a volt Öthalmi szovjet laktanyát övező területeket, és a Nagyszilléri dombot. Ha sikerül e nagyléptékű kivitelezéshez megnyerni bankokat is, akár kedvezményes hitelezési konstrukció segítheti az építeni vágyókat.

Akinek viszont nem marad más perspektíva, mint az örökké beázó panel? Nos, számukra tervezik olyan önkormányzati segélyalap létrehozását, amelyet bizonyos önrész felmutatása esetén, kedvezményes kamatozású, visszatérítendő hitelként igényelhetnek majd a társasházi közösségek. S hogy mikortól? Juhász Antal többször is hangsúlyozta: az általa elmondottak még csak tervek, megvalósításukhoz az önkormányzat döntésére van szükség. De nagyon hisz abban, hogy jövőre a felsorolt vágyak egy része eredményként könyvelhető majd el.

B. Z.

Sérültek segítői

Az értelmileg sérült emberekkel foglalkozó szakemberek, és a segíteni tudó karitatív szervezetek képviselői találkoztak tegnap Szegeden. Az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége Csongrád Megyei Elnöksége meghívására összejöttek a Kálvária sugárúti közösségi házban arról tanácskoztak, miként lehetne hatékonyabban, együttműködve segíteni a hátrányos helyzetben lévőket.

Az újszerű kezdeményezésként létrejött találkozón résztvevőket *dr. Ványai Éva* alpolgármester köszöntötte, röviden arról szólva, hogy *az értelmi fogyatékosok segítése érdekében koncentrálni kell az erőket.*

Az együttműködés megszervezését, a kapcsolatok megerősítését célozta a tanácskozás. Amelyen a *bemutatkozás, a tapasztalatok átadása* mellett számos gondot is felvetettek.

Az egyre szűkülő anyagi források közepette nehéz a gyermekeket ellátó intézmények működtetése, s ez felveti egy olyan *nonprofit egyesület* létrehozásának szükségességét, ami összefogná ezen a területen az egész déli régiót. A Gyermeksors Alapítvány vállalkozna ennek megszervezésére. A fogyatékosok érdekében *„Tolerancia nap"* megtartására tett javaslatot a Kálvária téri napközi. Sürgették *a szegedi fogyatékos gyermekek fogászati ellátásának megoldását.* Az ÉFOÉSZ megyei elnöksége mielőbb szeretne egy *helyzetfelmérő szociális térképet* készíteni a szűkebb pátriánkban élő értelmükben sérültek helyzetéről. A szegedi máltaisok a *karitatív szervezetekben rejlő, hatékony támogatást nyújtó erőre, az összefogás lehetőségeire* hívták fel a figyelmet.

Szabó Magdolna

brendon gyermekáruház

Ingyen pelenka!

AKI OKTÓBERBEN A SZEGEDI BRENDON GYERMEKÁRUHÁZBAN

babakocsit, járókát, etetőszéket vagy kiságyat vásárol, és ezt a hirdetési szelvényt kivágva leadja az áruházban,

ajándékba kap egy csomag Pampers Uni pelenkát.

A legnagyobb választék játékokból, autóülésekből és gyermekruhákból!

BRENDON GYERMEKÁRUHÁZ, Szeged, Párizsi krt. 19.

195/5

● *Az Első Magyar Kenderfonó Moszkvában*

„Keletet szondázzuk"

A szegedi Első Magyar Kenderfonó Rt. szeptember 30. és október 4. között részt vett a Moszkvában megrendezett mezőgazdasági, élelmiszeripari és csomagolástechnikai kiállításon. Sponner Jenő vezérigazgatóval azt követően beszélgettünk, hogy hazaérkezett az orosz fővárosból.

Az Első Magyar Kenderfonó részvénytársasággá alakulása óta első ízben szerepelt moszkvai kiállításon. A rendszerváltást követően ugyanis a cégnek minden kelet-európai kapcsolata megszakadt.

– Moszkvában ezúttal a teljes termékskálánkat felvonultattuk – mondta *Sponner Jenő.* – Így bemutattuk a kenderből és polipropilénből készült zsinegeket, kötözőket, szöveteket, valamint a jól ismert Raschel-zsákokat. Az oroszok meglepően nagy érdeklődést mutattak a termékek iránt. Főleg a privatizált orosz húsipar képviselői kerestek meg ajánlataikkal – kender zsinegeket szeretnének vásárolni.

● ***Hazatérése óta eltelt pár nap. Töretlen az oroszok vásárlási szándéka?***

– Legalább tíz komoly üzleti partnert találtunk, és a 120-130 érdeklődő közül 20-30-ról gondoljuk azt, hogy érdemes velük újra fölvenni a kapcsolatot. Megkezdődött a levelezés, ezekben a napokban már az árakat egyeztetjük.

● ***A rendszerváltás óta egy darab zsákot, egy méter zsineget sem adtak el az oroszoknak?***

– Egyedül az ukránokkal és a beloruszokkal írtunk alá egy barterszerződést. A moszkvai vásáron különben nemcsak az oroszok jelentek meg a standunkon, hanem az utódállamok, például a kazahok képviselői. A moszkvai bemutatkozás része volt egy új stratégiának, a Kelet szondázásának. Ebben az évben Oroszországon kívül Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában és Belorussziában jelentünk, illetve jelenünk meg.

● ***Most tehát csak Nyugatra exportálnak. Mekkora árbevétele származik a cégnek a külföldi eladásokból?***

– Idén 2 milliárd forintos árbevételre számítunk, ebből az export 600 millió forintot tesz ki. Az év eddig eltelt időszaka alapján bátran kijelenthetem, hogy a száz százalékosan magyar tulajdonú kenderfonó nyereséges lesz, 30 millió forintos eredménnyel számolunk. Ez 800-850 dolgozó munkájának köszönhető.

F. K.

KVALITAS

Biztonságtechnikai és Szolgáltató Kereskedelmi Cég

Telefon: 62/430-511.
Telefon/fax: 62/431-511.
Rádiótelefon: 30/380-911.

Képviselők a rendőrségen

● **Munkatársunktól**

Minden évben kétszer a Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság meghívja a megye országgyűlési képviselőit, s beszámol nekik a közbiztonsági, bűnügyi helyzetről. Tegnap szintén találkoztak a politikusok *Salgó László* ezredessel, megyei főkapitánnyal, aki ecsetelte a rendőrség gondjait, megoldásra váró feladatait. Mindennek volt olyan célzata is, hogy a költségvetési vitában a képviselők erejükhöz mérten lobbizzanak a rendőrség mellett. A megbeszélésen hét országgyűlési képviselő vett részt, akik megtudták, hogy bár a megyében növekedett az erőszakos bűncselekmények aránya, ennél nagyobb ütemben javult a felderítettség. A vagyon elleni bűnözés drasztikus emelkedése viszont nehezen megoldható helyzet elé állítja a bűnüldöző szerveket, s szintén akut probléma a rendőrhiány, valamint az elöregedő gépjárműpark.

Szigorúan ellenőrzött határőrök

● **Battonya (MTI)**

A Határőrség országos parancsokának intézkedésére valamennyi átkelőhelyen megszigorították a határőrök munkájának ellenőrzését.

Kőműves József alezredes, a testület helyettes szóvivője elmondta: Nováky Balázs vezérőrnagy azt követően intézkedett, hogy Battonyánál nyolc határőrt gyanúsítanak lopott járművek csempészésében való közreműködéssel. Közülük heten előzetes letartóztatásban vannak, míg egy tiszthelyettes szabadlábon védekezhet. Egy határőrt már elbocsátottak a testülettől, a többieket pedig egyelőre felfüggesztették állásukból. A vizsgálat eredményétől függően születik meg sorsukról a végső döntés.

Kőműves József egyúttal azt is közölte, hogy a határőrök szerdán négy lopott jármű kivitelét akadályozták meg. Egyet-egyet Záhonynál és Biharkeresztesnél, kettőt pedig Bácsalmásnál, a zöld határon.

Sci-fi-pályázat

● **DM-információ**

A szegedi Odessza II. számú Általános Iskola Droid csapata és a városi ufokutató egyesület irodalmi és rajzpályázatot hirdet Kozmikus találkozások címmel. Az alsós gyerekektől várják a rajzokat, míg a felsősektől és a középiskolás diákoktól olyan fantáziadús írásokat várnak, amelyek történetei 1100 évvel ezelőtt, vagyis a Honfoglalás korában játszódnak. A rajzok bármilyen technikával készülhetnek, az írások terjedelme nem haladhatja meg – közepes sűrűséggel gépelve – a három oldalt. Részletes tájékoztatást a pályázatot kiíró intézményben lehet kérni a 434-734-es telefonon, felbélyegzett válaszborítékban pedig levélben is. Beküldési határidő november 6, eredményhirdetés november 29-én. Cím: Droid SF Csapat, 6726 Szeged, Herke utca 5.